

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Poštojani, Sezani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Iseratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in ugodljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na tedensko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kion 5-20, za pol leta Kion 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Naredni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18.

Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Cesar v Mostaru.

SARAJEVO 3. Cesar se je danes ob 6. uri zjutraj odpeljal s spremstvom v Mostar. Cesar je izrazil napram županu zahvalo za toli topli vsprejem, ki mu ga je priredilo prebivalstvo. Slovo prebivalstva od vladarja je bilo ganljivo lepo. Prebivalstvo je med neprestanim vsklikanjem in mahanjem s klobuki in rutami teklo za vlakom. Cesarja spremljajo na poti v Mostar ministri Aehrenthal, Burian in Schönaich, deželni načelnik general Varešanin in civilni adlat bar Benko.

MOSTAR 3. Cesar je opoldne dospel semkaj. Po slovesnem vsprejemu na kolodvoru se je ob navdušenih ovacijah prebivalstva odpeljal v svoje stanovanje. — Na ulicah so delali špalir vojak.

MOSTAR 3. Cesar se je s kolodvora odpeljal v hotel Narenta. Po ulicah je bila zbrana ogromna množica ljudstva, ki je cesarja navdušeno pozdravljala. Na dveh krajih so bile prirejene tribine za dame. Na kolodvoru je bila nastavljena častna stotinja bosansko-hercegovskega pešpolka z godbo. V šotoru je pričakoval cesarja župan na čelu občinskega sveta. Pred šotorom je bila častna garda v narodni noši s helebardami in sabljami, sestavljena iz mesčanov. Nadalje je bila zbrana duhovščina vseh veroizpovedanj, deželne oblasti, zastopniki avtonomnih verskih uprav in korporacij.

Pet minut pred 12 uro je ustrelil top s forta, nahajajočega se nad mestom. Vlak je privozil v trdnjavski rajon. V tem trenutku je bila na postopju hotela „Narenta“ razvita cesarska zastava. Strelji so se v kratkih presledkih ponavljali. Sedem minut potem, ko je padel prvi strel, je dvorni vlak, katerega lokomotiva je bila okrašena, dospel na kolodvor.

Mej tem ko je častna stotinja izkazala čast in je godba zasvirala generalni marš, je cesar stopil z dvornega vlaka ter najprej odkorakal častno stotnjo.

Nato se je cesar, spremljan od ministrov grofa Aehrenthala, barona Buriana in barona Schönaicha ter dvornega maršala kneza Montenuova podal v šotor. V tem trenutku je pred kolodvorom zbrana množica ljudstva zagledala v prvič cesarja ter začela klicati: „Živio“ in mahati z robci. V sled teh viharov manifestacij ni mogel župan dolgo časa pričeti s svojim pozdravnim govorom. Še le ko so prenehali živio-klici, je župan pozdravil cesarja, na kar se mu je cesar zahvalil. Besede cesarjeve je baron Benko prevedel na hrvatski jezik, na kar so zadoneli živio-klici. Nato je cesar nagovoril podžupana, ki je prišel v svečanem narodnem kostimu, škofa Buconjića in srbskega metropolita Simonića in druge ličnosti. Potem se je cesar podal v kočijo, ki je stala pred slavolokom. V cesarjevo kočijo je vstopil tudi deželni načelnik Varešanin. Zatem se je cesar v slovesnem sprevodu ob neprestanih ovacijah občinstva odpeljal v hotel „Narenta“, pred katerim je bilo zbrano častništvo.

MOSTAR 3. Ob 1. uri popoldne je cesar v hotelu „Narenta“ delil avdijence,

prišli so po vrsti duhovščina, častništvo, župan z občinskim svetom, zastopniki avtonomnih verskih občin, uradništvo itd. — Ob 1. uri 45 m. popoldne so bile avdijence končane. Popoldne je bil v hotelu dvorni obed.

MOSTAR 3. Cesar se je ob 4-15 popoldne povsem zdrav vrnil na Dunaj.

Turški prestolonaslednik na Dunaju.

DUNAJ 3. Danes predpoludne je prišel sem turški prestolonaslednik Jussuf Izvedin. Bil je povabljen takoj na obed k prestolonasledniku Fran Ferdinandu. — Brčkone ga sprejme tudi cesar v avdijenci, ko se povrne iz Bosne.

Državni zbor.

DUNAJ 3. Zbornica je odkazala vladno predlogo glede zbora odsluženih vojakov brambenemu odseku. Na to je bilo sprejeto poročilo socijalnopolitičnega odseka o prepovedi nočne službe žensk.

Poročevalec posl. dr. Drexel priporoča, da se sprejme predlogo, ker se bo s tem eno trdo stran gospodarskega življenja popravilo.

Trg. minister dr. Weisskirchner misli, da nima potrebe, predlog v zbornici še posebej priporočiti. Nasproti dvomom, ki zadevajo začetek, ko stopi zakon v veljavo, misli minister, da se brez ozira na začetek mednarodnega dogovora posebno pri nas razmere v celi vrsti industrij že tako pripravljeno, da bo zamogel ta zakon stopiti v veljavo že s 1. jan.

Zbornica je na to sprejela v vseh citiranih zakonski načrt glede prepovedi ženskega nočnega dela v industrijskih podjetjih.

DUNAJ 3. Zbornica je vsprejela zakonski načrt glede prepovedi nočnega dela žensk v industrijskih obratih ter je potem začela razpravljati nujni predlog glede odredb v prilog tkalcem, ki delajo doma. — Po kratki debati je bila razprava prekinjena. Koncem se je češko-radikalni posl. Sokol protestiral, da so nekateri člani posl. zbornice poslali državni dumi addresso v prilog Finski.

Mej došlimi ulogami zbornice se nahaja interpelacija krščansko-socijalnega poslanca dr. Gessmana, v kateri energično protestira proti uporabi skupne armade, izlasti avstrijskih čet v ogrske volilne svrhe ter pozivlja vlado, naj pazi, da bo skupna armada izključno izvrševala zakonito nalogo.

Čehi in Jugoslavlani so uložili Interpelacijo, v kateri se pritožujejo o volilnih zlorabah v slovaških delih Ogrske in proti uporabi avstrijskih čet v ogrske volilne svrhe. Čitanje te interpelacije so Čehi in Jugoslavlani vsprejeli z živahnimi klici ogorčenja.

Italijanska pravna fakulteta.

DUNAJ 3. Na današnji konferenci načelnikov klubov, ki se je bavila z vprašanjem, da se v plenumu pospeši razprava proračuna, je posl. Conci izrazil željo, naj bi se nudilo v proračunskem odseku pri liko, da zamorejo italijanski poslanci zavzeti svoje stališče glede ustanovitve italijanske pravne fakultete še pred začetkom proračunske debate.

gotovo je mnogo prisotnih gospej občutilo nekaj, kar je sličilo nevoščljivosti, ko so čule, da pride tudi „graščakinja“. Ne jedna izmed njih se ni mogla ponašati na svojih zabavah s takim posetom. Lepa domača gospa je dobro opazala te občutke in veselila jo je ta zavist. Kako se je ponašala zakupnica sosedne grajščine, neka gospa Rudeman, ker občuje z neko baronico! Maleševića ni mogla povsem prikriti razburjenosti in nestrpnosti, s katero je pričakovala gospo. Naposled se je zaslislalo kočijo pred hišo. Razen domačega gospoda so pohiteli tudi nekateri gostje doli v vežo, da pozdravijo novodošlo. Jurkica se Smiljaničem in neko drugo gospi je ostala na svojem mestu blizu vrat. Smiljanič se je tega večera prepustil svobodni volji. Misli si je, da se mu v tej odlični družbi ni bati fantazije in jezikov malomeščanov, pa se ni več izogibal prilike, da se čim več zabava z Jurkico. Uporabil je to priliko in umevno je samo ob sebi, da se ni oddaljil od nje za hip, čim se je bil približal. Bil mu je tako prijetno in ugodno, da se je mogel brez skrbi veseliti njene bližine, gledati je v vsele, na pol otroške oči ter poslušati zvočni nje glas. Niti opazil ni, da je graščakinja že stopila v dvorano. Malone vsa družba se je razvrstila za „graščakinja“. Uvelo jo je s svečano, kakor da prihaja kaka kraljica, ali vsaj kneginja. Tudi Jurkica se je poklonila uljudno, ko je stara gospa prošla mimo ter jo pogledala.

Bolgarski car na Reki.

REKA 3. Bolgarski car Ferdinand je prišel semkaj v posete k nadvojvodinji Klotildi in ostane tukaj več dni. Semkaj je dospel tudi princ Filip Saško-Koburg-Gotaški.

Srbski princ Gjorgje.

BELIGRAD 3. Princ Gjorgje je odpotoval danes v kopelji v Vichy.

Sin princa Mirka — knez Rascije.

DUNAJ 3. „Reichspost“ poroča, da je črnogorski knez Nikola dal novorojenemu princu Mirku naslov vojvode Rascijskega. To je staro ime novopazarskega ozemlja.

Zadeva Krete v francoskem ministrskem svetu.

PARIZ 3. Pri današnjem v elizejski palači obdržanem ministrskem svetu je podal minister zunanjih zadev svoje poročilo o kretske zadevi ter naznanil vsebino tozadevnih pogovorov med angležkim državnim tajnikom Edgard Greyom in turškim ministrom zunanjih zadev Rifaat pašem. Minister je izjavil, da ni res, da obstoje med zaščitnimi velesilami različna mnenja glede odredb, ki se jih ima ukreniti, da se onemogoči povrnitev incidentov v Kaneji. Razprave nadaljujejo.

Iz Albanije.

CARIGRAD 3. Listi poročajo, da se vojni minister Šekfet paša poda v Peč in se 8. t. m. zopet vrne v Carigrad. Glasom neke brzjavke vrhnega poveljnika je dospela v Peč ena brigada.

MONASTIR 3. Tukaj aretirani štirje mohamedanci, ki so Arnavti in pristaši demokratske stranke, so se radi aretacije pritožili pri grškemu poslancu v Monastirju, češ, da so bili aretirani na podlagi obrekovanja. Albanski poslanci nameravajo o tej stvari interpelirati v zbornici.

Nova srbska železnica.

BELIGRAD 3. Železniška proga Gruševac—Kraljevo, delna proga zapadnih prog Gruševac—Užice—Bosanska meja je bila danes v navzočnosti ministrskega predsednika Pašića in več ministrov slovesno odprta in izročena prometu.

Delavci ustrelili ravnatelja tovarne.

VRATISLAVA 3. Kakor javlja „Breslauer Morgen-Zeitung“ iz Sublinica, so včeraj zjutraj ustrelili bivši delavci ravnatelja metalurške tovarne.

Radi lisic.

MOSYA 3. Pred tukajšnjo okrajno sodnijo je bila včeraj izvedena razprava proti 5 poljskim veleposesnikom, ki so l. 1905. lisice, katere so bežale v tukajšnjo pravoslavno cerkev, preganjali notri v cerkev, tam streljali in pri tem poškodovali eno sveto podobo. Vsi obtoženi so bili spoznani za krive in obsojeni so na 4 do 8 let ječe.

Volitve na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 3. Dosedaj je znanih 384 volilnih izidov. — Od teh so dobile: vladna stranka 237, Košutova 41, Justhova 36, ljudska 17, narodnosti 7, izven strank strank stoječi pristaši nagodbe iz leta 1867 17, izven strank stoječi pristaši programa,

— Ah! — prekrasen obrazek! — se je izivilo gospej Radmanoviči, motreči Jurkico. Tedaj se je obrnila k domačici in jej je tako glasno, da je skoraj tudi Jurkica slišala, rekla: Irma, prosim vas, seznanite me s tem krasnim otrokom.

Jurkica je povsem zarudela, kar jo je napravljalo še bolj dražestno, ter je poljubila gospej roko. Stara gospa se je takoj spustila v razgovor z njo, vpraševaje jo o vsem in po vsem. Opazivša, da sta se Smiljanič in druga gospi oddaljila, je prišla Jurkico za roko ter odšla z njo in Irmo v stransko sobo.

Beatrika Radmanovič, mati Hanibala Radmanoviča, je bila gospa v dobi osem in petdesetih let, a pri vsem tem vrlo živahna in čvrsta. Visoka in obila kazala je v svoji zunanosti mnogo dostojanstva. Povsem beli lasje so bili še gosti, a na rdečem obrazu je bilo videti še malo gub. Jurkica je v prvem hipu spoznala veliko sličnost med materjo in sinom; posebno se je v obeh obrazih izražala silna energija. Pravilni močni nos in poteze ust so jasno podajale ta izraz. „Ta tukaj je torej njegova mati! To je ista gospa, ki sem jo danes zjutraj videla pri oknu! — je rekla Jurkica sama za-se ter je z občudovanjem in radovednostjo zrla starki v prijazno, a vendar strogo lice. Potem, ko jo je gospa odpustila, ker je sela za mizo, da igra whist, je Jurkica deloma po Smiljaniču, deloma po Glavareviču doznala nekaj podrobnosti iz njenega življenja. Rodu ni

iz leta 1848 10, demokratje 2, krščanski socialci 1 in kmetska stranka 2 mandata. Potrebni je 17 ožjih volitev.

BUDIMPEŠTA 3. Ob 7. uri zvečer je bilo znanih 390 rezultatov. — Dobile so: narodna delavna (vladna) stranka 283, Košutova 46, Justhova 37, ljudska stranka 13, narodnosti 7, izven stranke 67ti 17, 48ti 10, demokratje 2, 48ta kmetska stranka 2 in krščanski socialci 1 mandat. — Potrebni je 17 ožjih volitev. — Košutova stranka je izgubila 57 in dobila 10, Justhova stranka je izgubila 94 in dobila 11, ljudska stranka je izgubila 21 in dobila 4, narodnosti izgubile 6 in dobile 1, socialni demokrati izgubili 1 mandat.

Kandidatura na Reki.

REKA 3. Rihard Zanela je vsprejel kandidaturu za ogrski državni zbor, ki mu jo je ponudil izvrševalni odbor avtonomne stranke.

Proti irredenti in v obrambo domačinov!

Interpelacija posl. Matka Mandića, dra. Rybára in tovarišev na skupno ministertvo v seji zbornice poslancev dne 27. maja 1910.

Opetovano so razni jugoslovanski poslanci v tej visoki zbornici in v delegacijah interpelirali cesarsko vlado radi nameščenja inozemskih delavcev in uradnikov na naših državnih in nedržavnih podjetjih v monarhiji ter so opozarjali vlado na nevarnost, ki more od tega navstati za monarhijo samo.

Zadnja taka interpelacija je bila stavljena svojedobno v delegacijah in se je bavila z nameščevanjem italijanskih podaničkov (regnicolov) v c. in kr. arzenalu v Puli, o katerih se je govorilo, da so večinoma italijanski oficirji in inženirji in ki da prihajajo v Pulo preoblečeni v navadne delavce z namenom, da proučavajo načrte in način grajenja vojnih ladij, njihove tajne, vojno pristanišče, trdnjave itd., da potem vse to odkrivajo svoji italijanski vladi.

Ni dolgo časa temu, ko se je pred tržaškim deželnim sodiščem vršil kazenski proces proti nekemu italijanskemu podaničniku, ki je bil v „Stabilimento tecnico“ ukradl načrte avstrijskih vojnih ladij in jih prodal Italiji. Obtoženec je bil spoznan krivim in obsojen.

Poznano dejstvo je, da je bilo na gradnji državne železnice Trst-Jesenice nameščenih kakor delavci nekoliko oficirjev in inženirjev iz Italije, ki so imeli dovolj prilike, da so proučevali način gradbe tunelov, mostov itd. in je bila celo vlada prisiljena, da je puščala noč in dan po orožnikih čuvati tunele, posebno pa most preko Soče pri Solkanu.

Istotako ni nikaka tajna, da se v Trstu, posebno v tržaškem pristanišču, od dotičnih podjetnikov nameščajo najraje italijanski podaničniki ne samo kakor delavci, marveč tudi kakor nadzorniki delavcev, pisarji, risarji, inženirji itd. — vse to na škodo domačih delavcev in uradnikov in gotovo ne na korist monarhije in na korist njene obrane.

Nedavno je odkrilo c. kr. državno pravdnštvo v Gorici, da je neki italijanski

bila plemenitega. Pokojni graščak Ferdinand, umen mož, a bolj pesniška nego zemeljska duša, jo je poročil vsled silne ljubezni, da-si je bila siromašna hči njegovega oskrbnika. A on vendar ni nikdar obžaloval tega svojega koraka in tudi ni imel povoda, da bi ga obžaloval. Beatrika ga je osrečila in napravila je iz pazarinskega dvora pravi raj svojemu soprogu in sebi. A graščak, strasten lovec, se je na nekem lovu nekje prehladil in umrl. Deset ali dvanajst let je trajal ta srečni zakon. Zapustil je vdovo s sinom jedincem. Kakor je Beatrika doslej vlagala vso svojo vednost in moč v to, da je svojemu soprogu pripravila domačo vilo čim udobnejšo in s tem dosegala svoj cilj, tako je od sedaj dalje osredotočala ves svoj trud v skrb za svojega sina in za njegovo čim sijajnejšo bodočnost. Predobro je znala, da tudi najuglednejše plemstvo nima ugleda, ako ni materijelno dobro podprto; tako je tudi ni dopuščal nje bistri um, da ne bi uvidevala, da je z njeno poroko padel ugled Radmanovičeve obitelji, računaje z aristokratskega stališča, za mnogo stopinj nižje. Zato je bila prva skrb, da uredi imetje svojega sina in da s strani nadomesti izgubo čistokrvnosti. Pazarinci so resnično bili med velikimi slavonskimi latifundij*) jedni največjih, a pokojni njen soprog, posebno pa še oče njegov, nista bila najboljša gospodarja in grajščina je ostala zeló zadolžena.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Jurkica Agičeva.

Povest.

Hrvatski spisatelj Ks. Šander Glatki. — Prevel Fr. Orel.

Tudi Maleševića je žarela zadovoljnosti. Neizmerno je uživala pri tem, da so njene zabave odlične in lepe. Ta odlična družba prvakov vse okolice jej je bila po godu tako za dušo, kakor za oko. Z Jurkico je bila ravnotako zeló zadovoljna. Da jo je povabila, temu je bil glavni povod ta, da je slišala, kako izredno lepa je. S te strani je ona zelo pazila, da je krasila svojo dvorano in svoje družbene zabave. Videča sedaj, da je Jurkica tudi dražestna in zabavna, čestitala si je na tej „pridobitvi“. Domačih gospej ni bilo mnogo v družbi. Irma je odkrito priznavala, da jih radi njihove brbljivosti ne more prenašati. Njihova medsebojna zavist, njihova arkadna priprostost duha, njihove neokusne, preobile toalete, so jo navdajale z grozo. Danes pa, zavoljo gospodov, je morala napraviti dve, tri izjeme.

Kar je Maleševića danes posebno radovala, bila je okolnost, da je stara gospa Radmanovičeva obljubila, da se tudi ona udeleži zabave. Bila je to posebna čast in

podanik imenom Andreini, ki je bil kakor stalen uradnik nameščen v arsenalu parobrodarske družbe Austro-Americana v Trzinu — ki jo vlada podpira z znatno subvencijo — dal napraviti načrte tržiškega kanala in načrt neke nove železniške proge in nekih drugih del v rečenem arsenalu; da je nagovarjal nekatere tovariše, naj stopijo v tesneje razmerje z avstrijskimi častniki, naj skušajo doznati od njih kaj za deželno obrambo važnega ter naj to priobčijo njemu — za kar je bil od c. kr. okrožne sodnije v Gorici obsojen radi špijonstva na 14 mesecev strogega zapora.

Tu so podpisani naveli samo nekoliko slučajev, ki se jih je policiji posrečilo razkriti, a koliko podobnih slučajev se dogaja, o katerih nihče ne doznava!! Kolikokrat je že tržaška policija razkrila, da se v Avstriji goji neka posebna vrst golobov-listonošev, s katerimi se delajo izvestni poskusi, ki pa gotovo nimajo drugega namena, nego da bi jih uporabljali v slučaju vojne med obema državama.

Vsi ti slučajji so gotovo znani tudi visokim ministerstvom, v prvi vrsti pa gg. ministrom za vojno in deželno brambo; a vendar ni znano podpisanim, da bi se bilo — vzlic temu, da se taki slučajji množijo dan na dan — kaj ukrenilo, da bi se takim pojavom enkrat za vselej napravilo konec.

Radi tega stavljajo podpisani na skupno ministerstvo sledeča vprašanja:

1. So-li temu skupnemu ministerstvu, posebno pa ministerstvom za vojno in deželno brambo, znani gori navedeni slučajji?

2. Ako so, je-li to skupno ministerstvo storilo kake korake, da se pride tem dogodkom v okom?

3. Kaj misli ukreniti to skupno ministerstvo, da se odpravi doslej vladajoči zistem, po katerem se ob nameščanju uradnikov izlazi na državnih, ali od države subvencioniranih podjetjih, namešča italijanske podanike na škodo ne samo domačih lojalnih sinov, marveč posebno tudi na škodo deželne obrambe vse monarhijske; in je-li voljno to skupno ministerstvo delati na to, da se v bodoče javna dela ne bodo več izročala tujim podjetjem, pa tudi če bi radi tega država trpela kako neznatno škodo, kajti v prvi vrsti je državi v dolžnost, da daja zasluzka domačim delavcem, ki plačujejo davke v krvi in denarju in ki se itak morajo radi velikega pomanjkanja dela boriti za obstanek?

Ustanovni občni zbor

„Jeseniške podružnice Društva jugoslovanskih železniških uradnikov“

se je vršil na Jesenicah v nedeljo 29. m. m. kar najprej. Češki „Spolek“ je poslal delegata, revidenta Matejčka. Na shod so prihiteli tovariši iz Primorja, Goriške, Koroške, Tirolske, Štajerske in Kranjske. — Shoda se je udeležil deželni poslanec g. Piber z jeseniškim župnikom in več drugih gospodov. Deželni poslanec g. dr. Wilfan pa je moral radi bolezni zapustiti zborovanje.

Shod je otvoril društveni predsednik Zorec. Živahno aklamiran je toplotno pozdravil češkega tovariša, g. poslanca, zastopnika ljubljanske in zidamoške podružnice ter vse navzoče. Ob kratkem je obrazložil veliki pomen nove podružnice v stanovskem in narodnem oziru. Rajon nove podružnice se izteza od inkl. Kanala do inkl. Podnarta, obsegaj vse Koroško in Tirolsko. — Na volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik: Jos. Božič, asistent: Jesenice; podpredsednik: Iv. Suhadolnik, adjunkt: juž. žel. Beljak, odborniki: Kumar, Kunaver, Peterneij, Rauter, Svetina in Veber; namestniki: Grošelj, Kelec, Koželj; pregledovalca računov: Berce in Lamprecht.

Predsednik Zorec je čestital novemu odboru in ga vspodbujal k vstrajnemu in marljivemu delovanju. Posebno gorke besede je govoril podružničnemu predsedniku tov. Božiču. Prevzemši predsedništvo se je g. Božič iskreno zahvalil za izvolitev, obetajoč, da stori vse, kar bo le možno, da bo naša stvar napredovala in da naša pravica zmaga. — Kako velik ugled uživa g. Božič med svojimi tovariši, pričajo živahne ovacije, ki mu jih je priredil shod.

Čeh Matejček, navdušeno pozdravljen, je prinašal pozdrave čeških tovarišev, ki jih čilo življenje in gibanje med slovenskimi tovariši veseli nad vse. Dne 16. 17. in 18. julija bo praznoval „Spolek“ svojo desetletnico, a „Liga slovanskih železničarjev“ bo imela svoj glavni shod. — Na te slavnostne dni velike manifestacije slovanskih železničarjev vabi slovenske kolege, ki pridejo kakor bratje med brate, tovariši med tovariši. Govoril je nato še o ciljih železniških organizacij in zaključil z nado, na svidenje v kar največjem številu v zlati Pragi.

Deželni poslanec, g. župnik Piber: Ko vas gledam zbrane v navdušenju in samozvesti, Vam ne morem povedati, kako me veseli Vaše društveno gibanje. Preveselo življenje je začelo med slovanskimi železničarji sploh. Prihajajo od železniškega shoda v Ljubljani, kjer sem čul toliko zanimivega, Vam odkrito izjavljam, da je sveta dolžnost vseh, ki so poklicani v to, da se z vso močjo zavzamejo za naše slovenske

železničarje. Nemška hidra steza svojo stoto glavo po slovenski zemlji — po železnici sili med nas!

Zato moramo stati vsi brez razlike na straži in čuvati, da na slovenski tleh bo dobival kruha slovenski sin! G. poslanec je omenjal več zanimivih stvari, ki so pričale, da je dobil globok vpogled v misterij železničarske stroke. Živahno odobravanje je pričalo, da je govoril vsem iz srca.

Predsednik ljubljanske podružnice gosp. Planinšek in predsednik zidamoške podružnice g. Vargazon sta se veselila nove podružnice na Jesenicah in to s posebnim ozirom na dejstvo, da so ravno Jesenice ona točka na slovenski zemlji, po kateri tako hrepeni nemški moloh! — Novi podružnici sta želela največ vspeha.

Župnik Skubic je navdušeno pozdravil shod in se radostil, da je narodna misel tudi med žel. uradništvom poglaval tako globoko kati. Priporočal je radikalnost v vsakem oziru, močnatost in odločnost povsod in vselej. A da se je ustanovila podružnica ravno na Jesenicah, to ga še posebno veselilo. Od podružnice pričakuje, da bo varovala slovenski značaj kolodvora, da bo ščitila svojo centralo, vse, ki trpijo pod pritiskom tuje in sovražne nam invazije.

Tako jedrnatih in stvarnih govorov, kakor sta jih govorila gg. Piber in Skubic, je težko slišati še na kakem zborovanju. — Splošno in burno pritrjevanje navzočih je pričalo, da so prelepe sesede segale globoko v srce.

Vsem govornikom se je navdušeno zahvaljeval podružnični predsednik Božič. Ob zaključku je govoril še društveni predsednik Zorec. Povedal je mnogo zanimivega. Načrti osrednjega odbora, ki jih je društvo že izvršilo in ki jih hoče izvršiti prav kmalu, so tako zanimivi, da hočemo o njih govoriti v kratkem posebej. Omenjal je posebno Zvezo vseh slovenskih uradniških društev in pa zadrugištvo.

Ob 8. uri zvečer se je pričela svobodna zabava, ki so jo posetili gostje iz Radovljice in z Jesenic. Godba „Izobraževalnega društva“ je igrala precizno, kvartet ljubljanskih tovarišev je pel mojstrsko. — Le težko smo se ločili ob uri razhoda, toda prepričani smo bili, da je bil to ne le lep, ampak tudi pomemben dan. Živahno razvijajočemu in koristnemu društvu želimo mnogo in vsestranskega vspeha.

Državni poslanec se je brzojavno opravičil. Na shod je prispelo mnogo brzojav, posebno pa iz bratske Češke.

Parlament.

Naše šolske zahteve v proračunskem odseku. — Naučni proračun odobren.

Predvčerajšnjim je proračunski odsek dovršil razpravo o proračunu naučnega ministerstva. Posl. Ploj je ponovno zahteval veljavnost izpitov in študij na zagrebški univerzi. Na to je zahteval ustanovitev slovenskih ljudskih šol v Istri, oziroma državne podpore za že obstoječe. Nemški nacionallec Marckhi je zopet ponavljal obrabljeno in stokrat ovrženo frazo, da manjkajo predpogoji za ustanovitev slovenske visoke šole. Posl. Conci je izjavil, da bo obširno govoril o italijanskem vseučiliškem vprašanju, ko pride tozadevna zakonska osnova v razpravo po vsprejetju proračuna. Upa, da bodo druge narodnosti Italijane podpirale pri tem vprašanju, kakor so se tudi Italijani že izrekli za ustanovitev njihovih vseučilišč. — Nemški liberallec D'Elvert je izjavil, da se Nemci ne protivijo vseučiliškim zahtevam drugih narodov iz kulturnih ozirov, marveč zato, ker se boje, da bi to škodovalo nemški narodnosti. (O ti nemški pravičnosti, ki se še vedno zrcali v tem, da smatra podelitev mrvic enakopravnosti drugim narodom za oškodovanje (??) Nemcev! Op. ur.) — Posl. Vuković je zahteval ustanovitev navtične šole s hrvatskim učnim jezikom v Istri in uvedbenje slovenskega jezika na obrtni šoli v Trstu.

Proračun je bil na to odobren. Slovenci smo pri tem odšli zopet — praznih rok. Uresničenje naših šolskih zahtev je tako zopet odloženo za vsaj eno leto, ako ne več.

Italijanski glas o zborovanju „Lege“ v Gorici.

Iz Gorice.

x V torkovi „Edinosti“ smo nepripravljeni poročali o tej prireditvi in smo povdarjali med drugim, da je večina laškega prebivalstva ostala hladna in da se bržkone tudi ni strinjala z raznimi protesti, ki so bili vsprejeti na zborovanju in ki so bili naperjeni proti Slovincem.

Kako prav smo imeli, sledi iz komentarja, ki ga je priobčil tukajšnji laški dnevnik „Il Gazzettino popolare“ oziroma na Legino skupščino.

Ker je ta komentar jako zanimiv in se v njem zrcali mišljenje pametnih Lahov, ga priobčujemo v doslovnem prevodu. Rečeni list piše:

„Konstatirati moramo, da smo na vseh vsprejemih in slavnostih pogrešali pri gorških Italijanih tistege entuzijazma, tiste prisrčnosti in bratstva, ki bi moralo biti karakteristično na sličnih slavnostih. Vse je šlo gladko in lepo, toda namesto da bi stopilo na površje bratsko razpoloženje, se

je dozdevalo, da prisostvujemo kaki oficijelni in birokratični slavnosti. Tega ne trdimo le mi, marveč je to povdarjala tudi večina Tržačanov in drugih vnanjih gostov. Primerjali smo vsprejeme, ki smo jih bili deležni v Rivi, Tridentu, Roveretu in Kopru, z onim v Gorici, ki je bil prav hladen. Opaziti moramo tudi, da ravno tako hladno, kakor v nedeljo, so nas Goričani sprejeli o priliki kongresa leta 1894. Že takrat, in prav gotovo ne po krivici, so vsi označali Gorico kakor mesto mrličev! Odkod vse to? Morda zato, ker v Gorici ni smisla za bratstvo, da smo, namesto da bi prisostvovali slavnosti, morali prisostvovati pogrebu? Vzrokov za to na manjka, in so različni. Eno je pa gotovo: laškemu prebivalstvu v Gorici nedostaja navdušenja, ker nihče ne ume to ljudstvo vzgajati in mu vcepiti v srce rodoljublja. V Gorici se navadno ali spi, ali pa se mnogo kriči. Seveda, le tedaj, ko nihče ne sliši tega, po noči; in vsi idejali se navsezadnje pokopavajo v vinu in pivu. Dejanjski so v nedeljo vsi označili Gorico za „lepo anomalijo“.

Sklepamo ta komentar in opažamo še, da je list „Corriere Friulano“ v svoji ponedeljkovi številki poročal, da je tuje goste spremljala velika množica Goričanov pri odhodu na postajo; mi pa, ki smo bili na postaji inžne železnice, moramo konstatirati, da je ta trditev „Corriera“ velika laž in da ni bilo tistiskrat niti psa, ki bi bil spremljal naše italijanske brate, pač pa jih je spremljalo — 20 redarjev z enim policijskim nadzornikom in komisarjem na čelu.“

Tako laško glasilu. Iz tega je razvidno, da je bilo naše poročilo še vse preveč prizanesljivo in da so se naši Lahi v nedeljo tako blamirali, da si „Lege“ prihodnjice dobro premisli, predno pride zopet zborovat v Gorico.

Dnevne novice.

Protiklerikalne demonstracije v Zagrebu. Včeraj se je vršil v Zagrebu shod katoliške mladine, katerega se je udeležilo tudi mnogo šolarjev. Gre se za to, da poklonijo šolarji papežu dar, obstoječ iz svilene zastave in zlatega srca. Zato bodo morali prirediti zbirke v Zagrebu in po vsej deželi. To je napotilo nekatere člane napredne in socijalno-demokratske stranke, da so sklicali predvčerajšnjim shod, na katerem so zavzeli stališče nasprotno klerikalizmu.

Shoda se je udeležilo približno tisoč ljudi in med temi mnogo krščanskih socialcev. Med zborovanjem je prišlo med temi in pristaji nasprotnih strank do spopada pri katerem je bilo ranjeno več oseb. Policija je na to shod razpustila, na kar so se zborovalci hoteli podati, vsklikajoč proti klerikalizmu, pred nadškofijsko palačo, kar je pa policija zaprečila in demonstrante končno razgnala.

Obsojeni Hofrichter. — Neki odlični vojaški pravnik se izjavlja o sedanjem stadiju Hofrichterjeve afere sledeče: V mirnih časih se pošilja navadno vsaka smrtna obsodba višji vojaški sodnji, eventualno k najvišji vojaški sodnji. Ako je korni poveljnik odstopil razsodbo višji sodnji, se s tem odpoveduje svojim sodnim pravicam ter prepušča odločitev višji instanci. Ako se je smrtna kazen spremenila, se spreminja navadno v dvajsetletno ječo. Olajšanja smrtni kazni v dosmrtno ječo ne smatram za možno in na podlagi vojaškega kazenskega zakona naravnost za nedovoljeno. Ne trdim, da je to izključeno, a nisem nikdar čul, da bi se bilo to zgodilo. Pravice do priziva Hofrichter sploh nima. Nobenega izmed slučajev, v katerih je po zakonu dopuščen priziv, ni možno uporabiti v slučaju Hofrichter. Hofrichter zamore potem, ko je stopila razsodba v krepost, prositi za revizijo pri najvišji sodnji. A ta korak nima nikake odločilne moči več.

Črnagora — kraljevstvo. Iz Cetinja poročajo, da je proglašenje Črnogore kraljevstvom na dan kneževga jubileja sklenjena in povsem gotova stvar.

Domače vesti.

Postopanje na južni železnici. Pišejo nam: Dne 31. maja točno ob osmi zvečer je prišla neka družba — na povratku s pogreba v Povirju — na postajo v Sežani, da bi se z brzovlakom odpeljali v Trst. Kakor običajno so šli kar k blagajni, da bi kupili listke. Dotični poslujoči uradnik pa jim je velel na nemškem jeziku: „Imate še mnogo časa!“ in odšel je iz dvorane. Družba je čakala in čakala, vlak je imel priti, a uradnika ni hotelo biti od nikoder. Ugibali so, kaj naj store. V tem je pristopil k njim železniški uslužbenec A. G., ki je na tozadevno vprašanje pojasnil, da postajenačelnik čaka zunaj na vlak. Vlak je pridrldal in družba je morala vstopiti brez listkov.

Nu, na vsem tem bi ne bilo še nič hudega, da ni bilo tega, kar se je pozneje zgodilo v vlaku. Prišel je nadzornik Mikuš pregledovati listke, a člen družbe Jakob Uršič mu je pojasnil, zakaj da nimajo listkov! Vspeh tega pojasnjevanja pa je bil ta, da je nadzornik obsodil U. v 1 K globe poleg 2 K voznine, ki ja je moral seveda tudi plačati. Vendar pa mu je nadzornik pojasnil, da se more v Trstu pritožiti.

Dospevši v Trst se je U. res pritožil pri upravi železnice, ali na svojo pritožbo je dobil na italijanskem jeziku odgovor, naj se gre v Sežano pritožiti!

Ali se ne pravi to potnike — po domače rečeno — za norca imeti!!

Volksrat na južni železnici. „Časopis češkega železniškega uradništva“ priobčuje v svoji zadnji številki nastopno slovensko notico:

Nemška prepotenca je od dne do dne večja in nadutejša. „Nemški ljudski svet“ je začel napenjati vse sile, da bi izpodrinil slovenske uradnike s službenih mest na naših tleh in jih nadomestil s svojimi ljubljenci. Posebno Južnemu Štajerskemu je posvetil svojo pozornost.

Zidamoška podružnica naša je vršila svojo dolžnost, ko je sklenila na svojem ustanovnem občnem zboru in nam poslala sledečo resolucijo:

Z ozirom na to, da je začel „Volksrat“ velikansko gonjo proti južni železnici, ker baje slovenizira, pozivljamo vse naše poslance brez razlike strank, da nemudoma protestirajo pri upravi južne železnice proti taki gonji in odločno zahtevajo, da nastavlja na Južnem Štajerskem, ki je vendar popolnoma slov., le slovenske uradnike in uslužbence.

Osrednjemu odboru naročamo, da napravi do merodajnih mest potrebne korake.

Trgovcem z jestvinami. — Konsorcij razpošilja obvestila, seveda zopet samo v italijanskem jeziku. Pozivlja nas, da naj plačamo članarino v teku 15 dni, ker drugače nas bodo tožili sodnijskim potom.

Torej tako daleč smo prišli, da nas ti naši kolegi hočejo sodnijsko tožiti! In zakaj? Ker nočemo zatajiti svojega milega jezika!

Kakor da ni že to dovolj, da moramo biti člani zadrugo, ki nam več škoduje nego koristi, nas hočejo po vrhu še sodnijski proganjati. Taki tovariši, taki svobodni pravikoljubi so ti Italijani!

Ako bi obrtna oblast pravično postopala in konečno vredila naše razmere tako, kakor bi moralo biti, prihranile bi mnogo sitnosti obema strankama in sebi.

Mi nismo še nikdar rekli, da me plačamo, ampak zahtevamo le, da se nam za naš denar daja potrdilo v našem jeziku. In to je vse! A dejstvo, da nočejo ugoditi niti tej najnaravnejši zahtevi naši, govori glasno in jasno, da od teh ljudi ne smemo pričakovati nikdar nič dobrega.

Kolegi, mi pa ne smemo upogniti tilnika! Nikdo naj tudi sedaj ne plača, ako ni ustreženo zgornjemu pogoju! Zadrugi odsek Vam naznani v najkrajšem času, kako bomo nadalje postopali.

Olika naših „vrihih sobojevnikov“ za katoliška načela. Ozirom na notico, objavljeno pod tem naslovom v številki od minolega četrta, nas je naprosil tam napačni gospoda Josip Mlač, naj pojasnimo, da gospoda Ivan Valiča, blagajnika sv. ivanske podružnice CMD, ni on napadel radi nabiranja za družbo, marveč za to, ker je ta poslednji neopravičeno ozmerjal natakara.

Za obrambeni sklad družbe sv. Cir. in Metoda so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg: 696. Slovensko omizje v Gradcu (plačalo 50 K); 697. Slovensko omizje v Beljaku (plačalo 25 K); 698. Ivan Godina posetnik v Šklednju (plačal 200 K); 699. Moška podružnica v Logatcu (plačala 200 K); 700. Ženska podružnica v Logatcu (plačala 200 K); 701. Združena slovenska mladina v Trstu za prireditve C. M. plesa; 702. Narodna tiskarna v Ljubljani; 703. in 704. Bolé Josip veletržec v Reki (plačal 400 K); 705. Deveterica profesorjev v Kranju; 706. Podružnica dr. sv. Cir. in M. v Kastanjčevici (plačala 100 K); 707. Učiteljsko društvo za okraj Sežana (plačalo 50 K); 708. Ciril-Met. nazdarek, omizje v predmestju (plačalo 50 K).

Zahvala. — Gospodarsko in podporno društvo v Trebčah in pevsko društvo „Primorec“ tam se tem potom najiskrenejše zahvaljujeta vsem pevskim društvom, ki so iz prijaznosti sodelovala, ozir. se po deputaciji vdeležila njiju slavnosti dne 22. majnika in ta so: pevski dr. „Draga“ iz Orleka, „Lipa“ iz Bazovice, „Slovan“ iz Padrič, „Slovanska Straža“ iz Gropade, „Zarja“ iz Rojana, „Zastava“ iz Lonjera, „Višava“ s Konkoneja, „Zvon“ z Opčin in N. D. O. iz Trsta.

Dalje lepa hvala vsem onim, ki so preplačali vstopnico. Odbor.

Glas iz „vohunskih“ krogov. — Pišejo nam:

Kakor kažejo znamenja, bo naša tržaška zadeva vendar enkrat končana. Nehali bomo pisati in tožiti in udajali se bomo v voljo naših dobrih prijateljev, ki nas tako ljubezno vsprejemajo v svojo mogočno obrambo. Vse, vse bo urejeno in bomo, po 30-letnem neumornem delovanju, vživali zaslužen pokoj in morda celo — mano, ki nam jo bratje preskrbe in dopolnjejo od tam gor iz bele Ljubljane. Seveda se zgodi to, ko nehamo „vohuniti“ in ko nehamo dvigati črno-rumena „fana“! Jaz se že vnaprej radujem na „rajskem“ življenju, ki nam ga gotovo preskrbe oni, ki nas sleherni dan hvalijo in božajo z raznimi — poleni podnoge!

Ti vrli borilci za našo srečo se še posebno odlikujejo v udrihanju po tržaških solzarjih, volunirih in tipalcih! Kjer le morejo, nam dajajo lekcije. Vsi v ognju so, ko gre za razsvetljenje te najtemnejše točke, ki jo pa tu pa tam — ko se jim vremena v glavi slučajno malce zjasnujejo — stavljajo celo v izgled drugim, manje srečnim bratom Slovencem!

„Fana gor!“ kriče, ko prireajo kako „patrijotično“ slavnost, kakor smo delali tudi mi v Trstu in okolici, dokler nas razna oblastva niso izpametovala, da smo to slabost prav temeljito odložili. Nikjer — naglašamo s ponosom: nikjer na Slovenskem ne najdete tako malo bizantinstva in klečeplazstva, kakor ga je med našo tržaško maso. In vendar si usojajo ljudje, ki poznajo zgodovino tržaških bojev le kakor kako legendo, psovati z volunir, solzarji, državnimi in policijskimi lakaji ravno tiste kroge, ki so se največ trudili za tako vzgojo tržaške mase!

Lekcije nam prihajajo dan na dan! Bratje so nam vedno — za pejam — s tisočimi veleumnimi nasveti in tu pa tam tudi z brcami — a vse to je baje le iz prevelike ljubezni do nas! Tako radi nas imajo, da bi nas iz prevelike ljubezni zadušili, ko bi le mogli! In to so vse podpore, ki nam jih dele ti grozno radikalni elementi dan na dan! Ako ne morejo dovolj vspešno udrihati po nas, si naročajo tu pa tam kakega modrijana, ki ga kaka burja prinaša v Trst, da od tu strelja razne kozle, ki se jim mi solzarski nepopoljšivci smejemo, ker vemo, da se vse to vrši v znamenju bratstva in — skupnega delovanja za našo skupno narodno stvar!

Hvala, bratje, za pomoč! Hvala za razna odlikovanja nam in onim, ki so osi- veli v borbi za dobrobit narodnosti naše!

Ker smo si že tako odkritosrčni prijatelji, dovolite, da vam prijateljskim potom javimo, da imamo tudi mi v zalogi raznih puščic, ki jih pa nočemo rabiti za to, da bi jih namerjali v srca bratskim soborilem na narodnem polju, pač pa jih hranimo za nadaljevanje borbe — na drugi strani.

Kako naj nadaljujemo „streljanje“ in delovanje sploh, prepuščamo v odločitev njim, ki jim je dovolj izkušnje na razpolago, da morejo pogoditi pravi način, načrt in smer borbe. Na zunanje „svetovale“ se ne bomo ozirali dotlej, dokler bodo le zabavljali in smešili nas in naše delovanje.

Ko nam dokažete, da smo na krivih potih, da imate vi vspešnejši in popolnejši načrt za izvojevanje naših narodnih pravic v Trstu in ko se prepričamo, da ste res narodni borilci, ki imajo za seboj važnih uspehov na narodnem polju, potem se znamo poglobljati in vam priznati, da ste imeli prav. Seveda morate pomesti prej pred svojim pragom!

Fana gor!

Jutri v Barkovlje! Jutri priredi pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah veselico z jako zanimivim programom, ki obsega več možkih in mešanih zborov. Sodeluje blagohotno tudi gospić Janova s sopran — solo ob spremljevanju orkestra. Ozirom na dejstvo, da „Adrija“ najmarljiveje deluje tam ob obali naše Adrije, zasluži vsestranske podpore od strani slovenskega občinstva.

Morski pes v tržaškem zalivu. C. kr. pomorski in sanitetni kapitanat v Trstu javlja, da kroži v tržaškem zalivu morski pes, dolg nad tri metre. — Opozarja se torej občinstvo, da ni dovoljeno kopati se izven ograje tozadevnih kopališč, in posebno previdni morajo biti oni, ki se kopljejo ob obali.

Tržaška mala kronika.

Dete zginilo. — Angelina Delfebbro, stara 3 leta, stanujoča v ul. Molin a vapore št. 5, je predvčerajšnjem šla na ulico, da se bi igrala z drugimi otroci, ter se ni več vrnila domov. Družina, ki je v velikih skrbah, je to naznanila policiji.

Radi zažiga. Predsinočnjem ob 1. uri je bila ognjegaška postaja obveščena, da je izbruhnil požar v delavnici mizarja Stefana Babudera, starega 37 let, iz Skopec, stanujočega v triletni hiši št. 14 v ul. Giovanni Boccaccio. Že ko se je gasilo, se je vodstvu ognjegašcev vzbudil sum, da bi tu šlo za zažig. Ves pod je bil nasipen za plastjo oblačev v višini 15 cm. — Preiskava je potem dognala, da se je ob začetku požarja nahajala v delavnici le brezvrednostna roptija.

Pomočnik Babudera je zapustil delavnico že ob 5.30 uri. Babuder pa jo je zaprl ob 7. uri in pustil goriti plinovo luč. Ob 10. se je povrnil v delavnico in se potem podal v mesto. — Proti 1 uri se je vrnil domov; stanovanje se nahaja nad delavnico.

Okoliščina, da je bilo edino okno delavnice hermetično zaprto, je dokaz, da ni bil požar provzročen od zunaj. Babuder je bil radi suma na zažig aretiran in izročen deželnemu sodišču. Bil je zavarovan za 6000 kron.

Požar. V četrtek zvečer okoli 8. ure je začelo goriti v skladišču trgovine drobnarij tvrdke Karla Valerio v ulici Riborgo št. 15. Došli gasilci so po enournem trdem

delu udušili požar. Škode je okoli 15.000 K, ki je le po dve tretjini pokrita z zavarovalnico. Ni bilo možno še ugotoviti, kako da je nastal požar.

Pijana šansonetka. Včeraj ob 3. uri zjutraj so morali poklicati k šansonetki „Gambrinusa“, Amaliji Bertossi, stanujoči v ulici Gelsi št. 3, zdravnika rešilne postaje. Bertossi je v pijanosti silno razsajala in vpila, tako, da so jo morali zvezati in tako zvezano odvesti v opazovalnico mestne bolnišnice.

Zlomil si roko. Včeraj so vsprejeli v mestno bolnišnico 59 letnega Antona Nedaka, kovača v tehniškem zavodu, stanujočega v ulici S. Giacomo in monte, ker si je na delu zlomil levo roko.

V pretepu izgubil pet zob. Sinoči je prišel na zdravniško postajo voznik Anton Olivo star 50 let, stanujoč v ulici Tiziano Vecellio, katerega je neka oseba v pretepu tako močno udarila po obrazu, da mu je izbila pet zob ter ga vrhu tega ranila na licu.

Politična aretacija. Na ukaz preiskovalnega sodnika je bil včeraj aretiran neki Medard Delise. Ta aretacija je v direktni zvezi z drugimi 20 aretacijami, o katerih smo že poročali.

Mlada samomrilska kandidatinja. Predvčeraj si je skušala vzeti življenje 14 letna Evgenija Brumati, stan. v ul. Media št. 8. Izpila je karbolne kisline. Pozvani zdravnik z rešilne postaje je rešil mlado življenje. Vzrok poskušnemu samomoru je bržkone nesrečna — prva ljubezen.

Aretiran radi zvodstva. Sinoči je policija aretirala pleskarja Antona Wessely, starega 24 let iz Sebrovice pri Brnu. Wessely je pod pretezo, da preskrbi službo, zvalil v Trst dekletko Herminjo Balodkovo, staro 32 let iz Jastrebikova na Moravskem in jo je skušal prodati v neko zloglasno hišo v ulici del Fico. — Istotako je z enako obljubo izvalil v Trst 24letno Polono Matruškovo iz Hobca na Ogrskem ter jo tudi skušal prodati v zloglasno hišo v ul. S. Filippa.

Koledar in vreme. — Danes: Francišek Car. sp. — Jutri: 3. nedelja po Bink.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 27.5° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno, semtertja megleno. Slabi vetrovi. Zelo vroče. V začetku lepo, potem motno.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Kolo“. Drevi točno ob 8.30 pevska vaja v „Nar. domu“. Pridite v polnem številu.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu naznanja da priredi v nedeljo 26. junija t. m. slavnost na Prosoku: javno telovadbo spojeno z ljudsko veselico.

Prosi se uljudno vsa društva iz mesta in okolice, ki nameravajo prirediti kako slavnost, da isto odlože.

Na zdar!

Slovanska Čitalnica v Trstu opozarja še enkrat gg. člane na redni občni zbor, ki se bo vršil prihodnji torek dne 7. junija ob 8.30 zvečer. — V sled živahnega življenja tekom zadnjega društvenega leta se je vzbudilo zanimanje za „Čitalnico“, ki je gg. člani gotovo pokažejo tudi o priliki njenega občnega zbora ter se istega udeleže v velikem številu.

Tržaško vojaško-veteransko društvo. Jutri v nedeljo prične ob 1. uri popoldne društveno „streljanje v tarčo“ na c. in kr. vojaškem streljišču v Bazovici. Rezultati odstotkov bodo tudi pri končnem razdeljevanju daril upoštevani. — V interesu društva so vsi udje naprošeni, da se udeleže strelnih vaj in da privedejo seboj družine in znanke. Civilna obleka.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. — Sinočnja „Logarjeva Kristina“ je zaslužila večjo udeležbo. Vsi igralci so v polni meri zadovoljili občinstvo. Temperamentno je pela in igrala g. ca Haller v ulogi Kristine. Z občutkom je pel njen partner g. Kondor. Zelo je ugajal čardaš v drugem dejanju, v kate-

Zahvala.

Podpisana se tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem onim cenjenim osebam, ki so jo tečili o priliki prebitke izgube njene ljubljene soproge, matere in stare matere

Marije Pertot rojene Taučer.

Posebna hvala č. duhovščini, slavnemu pevskemu društvu „Adrija“ za njega ganljive žalostinke na domu, v cerkvi in na pokopališču, darovateljem krasnih vencev, nositeljicam istih ter sploh vsem onim blagim osebam, ki so od blizu in daleč prihiteli in s tem pripomogle, da se je pogreb nepozabne ranjke izvršil na tako dostojen način.

BARKOVLE, 3. junija 1910.

ŽALUJOČA RODBINA:

ANTON PERTOT-KRALJ.

Odvetnik

Dr. FRAN ŠOLAR

je otvoril

odvetniško pisarno

v Trstu, ulica Farneto št. 3, II. nad.

MODERNO POHIŠTVO!

TRST

PETER JERAJ

ULICA SV. KATARINE ŠT. 13

VOGAL ULICE V. BELLINI

Podpisani naznanjam slavn. občinstvu, da sem otvoril znano gostilno

„Pri Valentinu“, Trst

Barriera vecchia št. 34.

Točil bom pristna vina. — Dobra domača kuhinja cenj. gostom vedno na razpolago

Za obilen obisk se toplo priporoča

A. DEKLEVA.

Ivan Godina

stavbni klepar

TRST - ulica Soussa št. 3 - TRST

Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela :: kakor n. pr. stavba, pomorska in obrtna. :: Poprave iz bandona cinka, medena, bakra itd.

se izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. - Prodaja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin 1. t. d.

vse to po najnižjih cenah.

Svoji k svojim! Odlikovana krojačnica Cene zmerne!

August Štular

Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad.

(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

: Izvršuje vsakovrstne obleke :

najnovije mode (od 50 Kron naprej)

in vsakovrstne uniforme.

Naročbe se izvršijo točno. Delo solidno

Tržaški grafični zavod
(Stallimento grafico Trlestino)
Trst, Piazza della Borsa 13.



Kupujte gramofone in plošče

— samo v največji primorski zalogi —

Tržaški graf. zavod

(Stallimento grafico Trlestino)

TRST, Piazza della Borsa št. 13

Plošče s slovenskimi hrvaškimi, italijanskimi in nemškimi komadi v ogr. izberi

Posiljajte na deželo. Plačevanje na obroke.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibiel in drug se je preselilo na Corso 49 (Piazza Goldoni). Tel. 1405

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno



rem se je zlasti odlikovala lepa ciganka, g. ca Dery, ki je plesala in pela z vso vero. Ni treba povdarjati, da je bila tudi sinoči scenerija okusna in bogata.

Danes ob 8.30 noviteta „Huzarji — plesalci“, opereta v treh dejanjih. Uglašil Szirmidi.

Gospodarstvo.

Tržaška posojilnica in hranilnica je imela v mesecu maju t. l. K 2.574.577.65 prometa, med temi je bilo uloženih hranilnih ulog K 436.015.80, izplačenih pa Kron 552.331.91. — Posojil se je izplačalo K 281.984.69, stranke so vrnile posojil K 287.736.96.

Promet do inkl. 31. maja t. l. znaša K 10.140.154.59.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu je imela od 1. prosenca do 31. velikega travna t. l. prometa K 2.653.806.13; hranilnih ulog se je uložilo K 613.393.07, dvignilo pa K 595.466.73 novih posojil se je izdalo v skupnem znesku za K 150.207—, vrnilo za K 168.444.88.

Število zadrušnikov dne 31. velikega travna je znašalo 1255, ki jamčijo z vsem svojim premoženjem (nad K 20.000.000—) za varnost hranilnih ulog, ki se obrestujejo po 4 in pol odstot. brez odbitka rentnega davka.

V prvih petih mesecih tekočega leta je bilo posebno veliko povpraševanje po hranilnih pušicah, katerih je sedaj razpoložljivih 473.

Vesti iz Goriške.

Izid kolesarske dirke kol. društva „Vrtojba“ v Vrtojbi, katera se je vršila dne 29. maja iz Sela—Gorica—Vrtojba, je sledeči: Prvi je došel na cilj Viktor Bavčer v 39 m., ki je dirkal za kolesarsko društvo „Balkan“ v Trstu, drugi Danevčič Anton v 39 m. 2 sek., tretji Krpan Andrej v 39 m. 4 sek., četrti Mihael Jožef v 39 m. 6 sek., peti Anton Bavčer v 41 m. za kol. društvo „Balkan“ v Trstu. Po dirki se je vršila veselica, na kateri se je razdelilo nagrade dirkačem.

Iz Komna. V nedeljo dne 5. junija se bo vršil v prostorih gostilne g. Kovačič ples, ki ga prirejajo domači možaki (metirija). K plesu bo svirala narodna godba iz Mavhinj.

Začetek plesa ob 1 uri pop. Zvršetak o polnoči. Ples se bo vršil ob vsakem vremenu.

Druge slovenske dele.

25-letnico službovanja v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu je slavil dne 1. junija t. l. tiskarski strojnik gosp. Josip Praznik.

Tujski promet v Ljubljani. V minulem mesecu je prišlo v Ljubljano 5812 tujcev — 381 več nego meseca aprila in 586 več nego lani meseca maja.

Razpisana služba. V c. kr. moški kaznilnici v Kopru je razpisana služba čuvaja.

Strela je ubila minolo soboto v Slumu pri Buzetu nekega Josipa Božič, oženjenega, starega okoli 30 let. Bil je pri živini na paši in tu ga je dohitela nevihta. Ko ga je šla žena po nevihti iskat, našla je mrtvega.

Književnost in umetnost

„Slovenski Branik“, vestnik naših pokrajin, ima v svoji 6. številki sledečo vsebino: Vabilo „Braniboru“. — Leo Brčko: Obrambni tečaj v Ljubljani. — J. K.: Nemška šola v Hrastniku. — Deset zapovedi o ljudskem štetju za obmejne Slovence. — Ciril Petrovec: Slovenska šola v Trstu nekdanj in danes. (Konec). — Družba sv. Cirila in Metoda — z narodnega bojišča. — Obrambno delo naših bratov. — Kaj delajo naši narodni nasprotniki?

Dolžnost vsakega Slovenca je, da se naroči na naše edino obrambno glasilo „Slovenski Branik“. — Stane na leto samo 3 krone (dijaki 1 K 80 st.) in izhaja mesečno.

Mali oglasi

Hiša na prodaj v Rojani, 10 minut od daljane od cerkve, vrt, štirje prostori. Lepa lega. Naslov pove: Inzeratni oddelek Edinosti. 937

Hôtel v bližini kolodvora Dutovlje—kolo z modernim komfortom ter krasnim parkom se da v najem ali se prodaja. Naslov daje Inzeratni oddelek Edinosti. 938

Narodna marsala, neprekosljiva, K 1.20 liter. Zastopstvo: Bonivento, ul. Chiozza 7, zaloga: ulica Paduina 8, na drobno v gostilni „Al Ginnasio“ ul. Squero uacvo 7. 934

Vrtnarja išče hotel Grijan. Oglasiti se je istotam. 932

Odda se meblirana soba, prost ugod, ulica Gaspare Gozzi št. 3, II. nadst. vrata 5. 882

Gostilničar Kulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici, ulica Caserma št. 11, se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 854

Pristna vina vipavsko lastnega pridelka, istrsko in kraški teran, priporoča slavnemu občinstvu Franc Strancar, lastnik gostilne „Pri Vipavcu“ v ulici Industria 5, zraven ulice Giuliani. 683

Proda se dobrodošlo mlekaro radi rodbinskih razmer. Naslov pri Edinosti. 936

Vila z verando, eno večjo in dvema manjšima sobama, kuhinjo in vsemi potrebnimi pritliklinami, do 8 postelj za eno ali tudi 3 stranke, zadej smrekov park, spredaj jabolčni vrt, najlepši razgled na gorenske planine, se odda, pol ure od Kranja. Vsa živila vedno pri roki. Naslov: Svitoslav Kmet, posestnik na Kokrici, zad. pošta Kranj. 946

Slavnemu občinstvu in cenjenim tovarišem N. D. O. naznanjam, da sem s 1. junijem t. l. prevzel vodstvo gostilne Gospodarskega in konsumnega društva v Bazovici. — Vino in pivo prve vrste. Kuhinja izborna. Priporočam se za obilen obisk Josip Dodič, bivši gostilničar gostilne N. D. O. v Trstu. 931

Ala Trappist sir. Izvrtan, najboljši na današnjem tržištu — razširjen na K 170 po klg. Prvo zagrebačko Mljekarstvo, Zagreb, Duga ulica 13. 873

Mala hišica z dvema prostori, malim zemljiščem in razgledom na morje v lepem kraju v Rojani se po ceni prodaja. — Pripravna za železničarje. Oglasiti se pri g. Grebencu, hišnemu upravitelju v „Tržaški posojilnici in hranilnici“ ali pa v ulici Coroneo 13, II. n. 887

POZOR! Priporoča se slav. občinstvu restavracija Reka prej Mahorič. Matavon, Skocijan, žel. postaja Divača, blizu slovečih škocijanskih jam. Restavracija ima vedno na razpolago svete pivo I. vrste, kakor tudi vsa vina prve vrste. Vedno dobro pripravljena domača kuhinja. Postrežba točna, cene zmerno; na razpolago je tudi lep prostor za avtomobile in kočije. Za obilen obisk se toplo priporoča JOSIP CERKEVENIK, restavrator. 862

Godbeni avtomat za gostilno v dobrem stanju je po nizki ceni na prodaj. A. Stare gostilna pri postaji Stanjel-Kobdij. 821

Josip Stofa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarška dela.

Pri stari breskvi v gostilni v ul. Belvedere št. 17, se toči najboljši kraški teran, istrsko črno in vipavsko belo vino. Domača kuhinja. Postrežba ob vsaki uri z mrzlimi in gorkimi jedili Postrežba točna. Cene zmerno. 1652

Velik izbor izdelanega perila, ovratnikov, zapustnic, srajc, nogavic in rokavic. — Žepne ručnice tucet od Kron 1 dalje. — Rokavice iz kože od K 230 dalje. Dežniki od Kron 250 dalje. — Vse to se dobiva v NOVI PRODAJALNICI **ENRICO ZERQUENICO** Trst, Passo S. Giovanni 2 (nasproti Novim obokom)

Tovarna cevi in cementnih plošč, teracov, betona in artificialnega kamna s zalogo cementa
Aristide Gualco - Trst
ulica San Servolo št. 2 Telefon 21-42.

35.000 stiskalnic za vino, sadje, ind. namene itd.
20.000 sadnih in vinskih mlinov
veliko število hidrav. stiskalnic za obrt in gospodarstvo. je izšlo iz Mayfarthovih tovarn

Leta 1909 je bilo vsega izdelanih:
2500 stiskalnic in ... 1200 mlinov. ...

Jasen dokaz za dobroto teh izdelkov.
Obrnite se z zaupanjem na
Ph. Mayfarth & Co.
Tovarne poljedelskih strojev, livarne, fužine
MAYFARTH & Co.
Dunaj II, Taborstrasse 71
— Išče se zmogljivih zastopnikov. —

Zahtevajte brezplačno posiljatev ilustriranih katalogov.

Avt. civilni zemljemerec
Kristjan Pertot
ima svojo pisarno v Trstu v ulici della Caserma št. 5, II. nadstropje.
Priporoča se slavnemu občinstvu kot edini slovenski zemljemerec.

Velika klobučarna
G. Doplicher
Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.
Specijaliteta: trdi angleški klobuki.
Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST
Corso št. 34.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
žgalnica kave
TELEFON 1743.
Najboljši vir za dobivanje pečene kave

Izključno edini slovenski gostilničar
ki toči najboljšo vino!
Kdor gleda svoje zdravje, mora iti v gostilno
J. Leban, ul. Salice, Trst
pod stopnicami, kjer toči dobro vipavsko po 72-64 stotink liter. Istrsko po 64—56 stotink liter.
Za obilen obisk se sl. občinstvu priporoča J. LEBAN.

Ugodna prilika!
V veliki, fini žganjarni
na trgu pred Narodnim domom št. 1 (vokal ulice Ghega) je na razpolago.
Nov dohod ogromne partije marsale in vermoutha po K 1-60 liter.
Asti Spumante, Efošk, zagrebški Polinkovao in Sokol. — Posebne vrste: Ruse po najzmernejših cenah.

V odlik. prodajal. obuvala
„Calzoleria Triestina“
Trst, ulica Giosuè Carducci 21
prej Torrente), dobi se poleg raznih finih čevljev za gospode in gospe sledeče obuvalo po najzmernejših cenah in sicer:
(Moški čevlji iz usnja Boxcaif (za povezati) Kren 9.60
Boxcaif (z elastiko) „ 9.60
Boxcaif Derby „ 10.—
Boxcaif zap. Triumph „ 10.—
Ravno taki čevlji za dečke 1 krono manj. Vsaki par je iz najčistejšega usnja. **DELO SOLIDNO.**

Kdor hoče dober zajutrek
naj se oglasi pri
Antonu Ivančič-u, Trst
ulica della Stazione št. 13
kjer dobi gnjat, salami, sir in razne s'anine kakor tudi raznovrstna vina in vedno sveže
Dreherjevo pivo.

Gostilničarja išče gospodarsko in konsumno društvo v Rocolu. Ponudbe je doposlati odboru do 14. junija 1910. 925

„Restavrant Finding“
ulica Cologna št. 11
Vsako nedeljo in petek
: plesna zabava :
Svira orkester.

Giulio Reddersen
TRST, ulica Giosuè Carducci št. 23
TELEFON št. 313
Kirurško orodje, ortopedični aparati, Moderci, umetne roke in noge, berglje, klini pasi, elastični pasi in nogavice, elektroterapevtske priprave, aparati za inhalacije.
SKLADIŠČI potrebščin za kirurško zdravljenje. Potrebščine iz guma in neprodajnega blaga.

ZOOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ
Dr. Viktor Bandel
Trst, ulica San Giovanni 7, I. nadst. po 9. do 1. in od 3. do 6.

V krojačnici Amalija Podgornik Trst, ulica Farneto št. 40
odlikovani z diplomo na razstavi malih obrti, izvršujejo se obleke za gospe in sicer po zadnjih uzorcih in pariškem kroju. Paletots, Blouses in plesne obleke. Cene zmerno. Sprejmejo se gospice v poduk proti mali odškodnini.

V nedeljo dne 5. rožnika 1910
se boe prireditelja razsvetljava slavnostnih
škocijanskih jam
in sicer od 1. do 3. ure pop.
VSTOPNINA 1 K 20 stot. za osebo brez drugih stroškov.
Ob tej priliki odide razum drugih navadnih vlakov ob 9.13 zjutraj z novega državnega kolodvora v Divačo poseben vlak z znižanimi cenami, katere veljajo samo za vlak, ki odide iz Divače ob 8.05 zvečer in pride ob 9.40 v Trst.
Znižane cene za vožnjo tja in nazaj: II. razred 3 K, III. razred 2 K.
ODBOR.

RIHARD NOVAK & C.
Pekarna in slaščičarna s prodajo moke
TEST — ULICA FARNETO ŠT. 13
Postrežba: točna.
CENE ZMERNE.

Gostilna Al Belvedere
ul. Belvedere št. 37
toči najboljša
bela in črna vip. in črna dalm. vina.
Domača kuhinja, gorka in mrzla jedila vedno na cene zmerno. — razpolago. POSTREŽBA TOČNA.
Za obilen obisk se priporoča Vekoslav Rebek.

Umetni : fotografski atelje
pri sv. Jakabu - TRST. ulica Rivo št. 42 (pritliče)
Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, posnetke, notranjost lokalov, porcelanske plošče za vsakovrstne spomnike itd. itd. itd.
Posebnost: Povečanje vsakatero fotografije.
Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na dan, eventualno tudi zunaj mesta.